

1^η ΟΜΑΔΑ

ΘΕΜΑ Α

A1.α	A1.β	A1.γ	A1.δ	A1.ε
Σωστό Σελίδα 135, ενότητα 3, Κεφάλαιο 7 ^ο	Λάθος Σελίδα 165, ενότητα 2 το γ, Κεφάλαιο 9 ^ο	Λάθος Σελίδα 143, ενότητα 10 το δ, Κεφάλαιο 7 ^ο	Σωστό Σελίδες 154- 155, ενότητα 5, Κεφάλαιο 8 ^ο	Σωστό Σελίδα 168, ενότητα 3, Κεφάλαιο 9 ^ο
A2.1	A2.2	A2.3	A2.4	A2.5
Γ Σελίδα 179, ενότητα 2 το (iv), Κεφάλαιο 10 ^ο	στ Σελίδα 142, ενότητα 9, Κεφάλαιο 7 ^ο	α Σελίδα 179, ενότητα 3 (i), Κεφάλαιο 10 ^ο	β Σελίδα 181, ενότητα 3 (ii), Κεφάλαιο 10 ^ο	δ Σελίδα 153, ενότητα 4, Κεφάλαιο 8 ^ο

ΘΕΜΑ Β

B1. Σελίδα 182, ενότητα 3 το ιβ , «Τα δάνεια εσωτερικού ... με διάφορους τρόπους. » , Κεφάλαιο 10^ο. Δηλαδή **η πλήρης απάντηση** που ζητείται είναι η εξής:

Τα δάνεια εσωτερικού που συνάπτει το Δημόσιο προέρχονται από τρεις πηγές. Μια πηγή είναι η Κεντρική Τράπεζα, δηλαδή το ίδρυμα που έχει το προνόμιο της έκδοσης χρήματος. Στην περίπτωση αυτή η Κεντρική Τράπεζα χρηματοδοτεί το Δημόσιο αυξάνοντας την ποσότητα του χρήματος (ουσιαστικά εκδίδοντας νέο χρήμα). Μια δεύτερη πηγή είναι οι αποταμιεύσεις του κοινού. Το Δημόσιο μπορεί να δανειστεί από το κοινό εκδίδοντας ομολογιακό δάνειο. Με αυτόν τον τρόπο η αγοραστική δύναμη μεταφέρεται από τα άτομα στο Δημόσιο. Μια τρίτη πηγή είναι το εμπορικό τραπεζικό σύστημα, από το οποίο το Δημόσιο μπορεί να δανειστεί με διάφορους τρόπους.

B2. Σελίδα 171, ενότητα 4, «Τα μέτρα που παίρνουν ... της διαρθρωτικής ανεργίας.» , Κεφάλαιο 9^ο . Δηλαδή **η πλήρης απάντηση** που ζητείται είναι η εξής:

Τα μέτρα που παίρνουν οι διάφορες κυβερνήσεις για την καταπολέμηση της ανεργίας είναι δύο γενικών κατηγοριών, δηλαδή μέτρα αύξησης της συνολικής ζήτησης και μέτρα επαγγελματικής κατάρτισης και επανεκπαίδευσης του εργατικού δυναμικού. Τα μέτρα αύξησης της συνολικής ζήτησης είναι δημοσιονομικά και νομισματικά. Τα δημοσιονομικά μέτρα περιλαμβάνουν κυρίως αύξηση των κρατικών δαπανών για δημόσια έργα και προώθηση μεγάλων επενδυτικών έργων. Σκοπός αυτών των μέτρων είναι η άμεση αύξηση της απασχόλησης και των εισοδημάτων. Τα νομισματικά μέτρα αποβλέπουν στη μείωση του επιτοκίου, με σκοπό την ενίσχυση των ιδιωτικών επενδύσεων, της παραγωγής και, συνεπώς, της απασχόλησης. Τα δημοσιονομικά και νομισματικά μέτρα αποβλέπουν στην αύξηση της συνολικής ζήτησης και, συνεπώς, στη μείωση της ανεργίας που οφείλεται σε ανεπάρκεια της ζήτησης, δηλ. της Κεϋνσιανής ανεργίας.

Τα μέτρα επαγγελματικής κατάρτισης και επανεκπαίδευσης έχουν σκοπό να διευκολύνουν τους ανέργους στην απόκτηση επαγγελματικών γνώσεων και ειδικεύσεων, οι οποίες είναι απαραίτητες ή χρήσιμες, προκειμένου να απασχοληθούν στις υπάρχουσες κενές θέσεις εργασίας. Είναι φανερό ότι τα μέτρα αυτά έχουν στόχο τη μείωση της διαρθρωτικής ανεργίας.

2^η ΟΜΑΔΑ

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Σελίδα 151, ενότητα 1 , « Στην αρχή ... μεταφορά τους. » , Κεφάλαιο 8^ο. Δηλαδή **η πλήρης απάντηση** που ζητείται είναι η εξής:

Στην αρχή, ανάλογα με τις συνθήκες που επικρατούσαν σε κάθε οικονομία, ως χρήμα χρησιμοποιήθηκαν διάφορα πράγματα ή ζώα, όπως βόδια, πρόβατα, δέρματα, κοχύλια, φτερά, αλάτι, διάφορα μέταλλα κτλ. Η χρησιμοποίηση όμως όλων αυτών στις συναλλαγές παρουσίαζε ορισμένα μειονεκτήματα:

α) Αδιαιρετότητα. Όσα από αυτά εξυπηρετούσαν συναλλαγές μεγάλης αξίας, δεν μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για συναλλαγές μικρής αξίας, γιατί δεν ήταν διαιρετά.

Παράδειγμα: Τα βόδια.

β) Μεταβολή της αξίας. Σε ορισμένα από αυτά μπορούσε να μεταβληθεί η αξία, με αποτέλεσμα να δημιουργείται αβεβαιότητα και να δυσχεραίνονται οι συναλλαγές.

Παράδειγμα: Τα πρόβατα μπορεί να γεννήσουν ή να πεθάνουν, τα μέταλλα να σκουριάσουν.

γ) Δυσκολία στη χρήση. Το βάρος ή ο όγκος ορισμένων από αυτά έκανε δύσκολη τη μεταφορά τους.

Γ2. Σελίδες 181-182, ενότητα 3 ονομαστικά, Κεφάλαιο 10^ο. Δηλαδή η **πλήρης απάντηση** που ζητείται είναι η εξής:

Ένας φόρος λέγεται αναλογικός, όταν ο φορολογικός συντελεστής είναι ο ίδιος, ανεξάρτητα από το μέγεθος της φορολογικής βάσης. Δηλαδή, ο φόρος είναι πάντοτε η ίδια αναλογία του εισοδήματος, ανεξάρτητα από το αν το εισόδημα αυξάνεται ή μειώνεται.

Προοδευτικός φόρος είναι εκείνος του οποίου ο φορολογικός συντελεστής αυξάνεται, καθώς αυξάνεται η φορολογική βάση. Βλέπουμε ότι ο φόρος είναι αυξανόμενη αναλογία του εισοδήματος, καθώς το εισόδημα αυξάνεται.

Αντίστροφα προοδευτικός φόρος είναι εκείνος του οποίου ο φορολογικός συντελεστής μειώνεται, όταν η φορολογική βάση αυξάνεται και, κατά συνέπεια, ο συνολικός φόρος είναι φθίνουσα αναλογία του εισοδήματος. Τέτοιοι φόροι δεν είναι συνηθισμένοι. Ένας φόρος δαπάνης όμως μπορεί εύκολα να γίνει αντίστροφα προοδευτικός. Επίσης η αναλογία του φόρου μειώνεται, καθώς αυξάνεται το εισόδημα. Γι' αυτά συνήθως λέγεται ότι οι φόροι δαπάνης επιβαρύνουν άνισα τις χαμηλές εισοδηματικές τάξεις.

Η διάκριση των φόρων στις παραπάνω κατηγορίες γίνεται με βάση **την αναλογικότητα ή μη** του φόρου.

Γ3. Από την εκφώνηση μας δίνεται ο παρακάτω πίνακας ενός προϊόντος, που διέρχεται από τρία στάδια επεξεργασίας:

Στάδια επεξεργασίας	Αξία πώλησης	Προστιθέμενη αξία
Πρώτο στάδιο	50	
Δεύτερο στάδιο		30
Τρίτο στάδιο		40
Σύνολο		

Για να συμπληρώσουμε τον πίνακα ακολουθούμε τα παρακάτω βήματα, θέτοντας ως αξία πώλησης **ΑΠ** και Προστιθέμενη Αξία **ΠΑ**.

Για το 1° στάδιο:

$ΑΠ_1 = ΠΑ_1 = 50$ χρηματικές μονάδες

Για το 2° στάδιο:

$ΑΠ_2 = ΠΑ_2 + ΑΠ_1 = 80$ χρηματικές μονάδες

Για το 3° στάδιο:

$ΑΠ_3 = ΠΑ_3 + ΑΠ_2 = 120$ χρηματικές μονάδες

Σύνολο Προστιθέμενης Αξίας : $ΠΑ_1 + ΠΑ_2 + ΠΑ_3 = 50 + 30 + 40 = 120$ χρηματικές μον.

Συνεπώς ο πίνακας συμπληρώνεται ως εξής:

Στάδια επεξεργασίας	Αξία πώλησης	Προστιθέμενη αξία
Πρώτο στάδιο	50	50
Δεύτερο στάδιο	80	30
Τρίτο στάδιο	120	40
Σύνολο		120

ΘΕΜΑ Δ

Από την εκφώνηση μας δίνεται ο παρακάτω πίνακας με τα κάτωθι στοιχεία για μια οικονομία:

Έτη	Α.Ε.Π. σε τρέχουσες τιμές	Δείκτης Τιμών (%)	Α.Ε.Π. σε σταθερές τιμές
2011	1.000		1.000
2012			960

Επίσης γνωρίζουμε ότι για το έτος 2012 ο ρυθμός πληθωρισμού είναι 25%.

Δ1. Για να συμπληρώσουμε τα κενά πραγματοποιούμε τους ακόλουθους υπολογισμούς.

Αρχικά εφόσον για το 2011 παρατηρούμε από τον πίνακα ότι $ΑΕΠ_{σε\ τρ.τ\ 2011} = ΑΕΠ_{2011\ σε\ σταθ.τ}$ καταλαβαίνουμε ότι το 2011 είναι το Έτος Βάσης (ΕΒ) άρα $\Delta T_{2011} = 100$.

Επίσης εφόσον γνωρίζουμε ότι για το έτος 2012 ο ρυθμός πληθωρισμού είναι 25% $\Rightarrow \Delta T_{2012} = \Delta T_{2011} + 0,25 \Delta T_{2011} = 1,25 \Delta T_{2011} = 125$.

Τέλος από τον τύπο του Α.Ε.Π. σε σταθερές τιμές υπολογίζουμε το Α.Ε.Π. σε τρέχουσες τιμές:

$$Α.Ε.Π._{2012\ σε\ σταθερές\ τιμές\ 2011} = \frac{ΑΕΠ_{2012\ σε\ τρ.τ\ 2012}}{\Delta T_{2012}} * 100 \Rightarrow$$

$$Α.Ε.Π._{2012\ σε\ τρέχουσες\ τιμές\ 2012} = 960 * \frac{125}{100} = 1.200$$

Συνεπώς ο πίνακας συμπληρώνεται ως εξής:

Έτη	Α.Ε.Π. σε τρέχουσες τιμές	Δείκτης Τιμών (%)	Α.Ε.Π. σε σταθερές τιμές
2011	1.000	100	1.000
2012	1.200	125	960

Δ2.

Για να βρούμε την πραγματική μεταβολή και στη συνέχεια την πραγματική ποσοστιαία μεταβολή του Α.Ε.Π. μεταξύ των ετών 2011 – 2012 σε σταθερές τιμές του 2012, πρώτα πρέπει να αλλάξουμε το έτος βάσης μας στο 2012, από το 2011. Προφανώς $\Delta T_{2012} = 100$ και $\Delta T_{2011} = \frac{100}{125} \cdot 100 = 80$. Συνεπώς,

ΑΕΠ₂₀₁₂ σε ΣΤ. Τ. 2012 = ΑΕΠ₂₀₁₂ σε τρ.τ 2012 = 1.200 και

$$\text{ΑΕΠ}_{2011} \text{ σε ΣΤ. Τ. } 2012 = \frac{\text{ΑΕΠ}_{2011} \text{ σε τρ.τ}_{2012}}{\Delta T_{2011}} * 100 = \frac{1000}{80} * 100 = 1.250$$

Άρα,

Πραγματική μεταβολή : ΑΕΠ₂₀₁₂ σε ΣΤ. Τ. 2012 - ΑΕΠ₂₀₁₁ σε ΣΤ. Τ. 2012 $\Rightarrow 1.200 - 1.250 = - 50$

Πραγματική ποσοστιαία μεταβολή : $\frac{\text{ΑΕΠ}_{2012} \text{ σε ΣΤ.Τ.} 2012 - \text{ΑΕΠ}_{2011} \text{ σε ΣΤ.Τ.} 2012}{\text{ΑΕΠ}_{2012} \text{ σε ΣΤ.Τ.} 2012} \cdot 100 \% \Rightarrow$
 $\frac{1000 - 1.250}{1.250} \cdot 100 \% = - 4 \%$

Δ3. Κατά Κεφαλήν πραγματικό ΑΕΠ = $\frac{\text{ΑΕΠ}_{2011} \text{ σε σταθ.τ } 2011}{\text{Πληθυσμός } 2011} = \frac{1.000}{100} = 10$

Δ4. Από την εκφώνηση μας δίνεται ότι Εργατικό δυναμικό 2011 = 80% πληθυσμού 2011. Συνεπώς και με δεδομένο ότι ο πληθυσμός για το 2011 είναι 100 άτομα, το εργατικό δυναμικό για το 2011 είναι 80 άτομα (80% * 100). Επίσης ξέροντας ότι Άνεργοι₂₀₁₁ = 20 άτομα και

Ποσοστό ανεργίας = $\frac{\text{Άνεργοι } 2011}{\text{Εργατικό δυναμικό } 2011} * 100$, Θα έχουμε ότι :

$$\text{Ποσοστό ανεργίας} = \frac{20}{80} * 100 = 25\%$$

Τις απαντήσεις επιμελήθηκαν οι:

Μωραϊτή Σταυρίνα / Οικονομολόγος,

Πτυχιούχος τμήματος Δ.Ε.Ο.Σ του Ο.Π.Α.

(stavrinamoraiti@gmail.com)

&

Καλογεράκου Ιωάννα/Οικονομολόγος -

Επιστημονικός συνεργάτης των www.aoth.edu.gr